

om at foretage kommunale Dyrtidsforanstaltninger, saaledes at alle kunde spise ved det samme Bord, thi ellers var der nogle, der blev undselige. Der skulde rationeres saaledes, at alle kom med, for at ingen skulde føle sig trykket. Det vilde man, at Kommunerne skulde paatage sig. Vi mente fra vor Side, at naar man saaledes vilde tage alle med og ikke vilde spare — fordi der var Millioner nok at tage af, som det blev sagt til mig under Valgkampagnen —, saa var det rimeligst, at Staten i første Række kom til at lægge Ryg til, thi derved vilde Udgifterne dog blive rimeligere fordelt, end de kunde blive paa den anden Maade selv med Statstilskud. Saa valgte vi at arbejde for, at Staten paatog sig Byrderne i større Udstrækning, og vi gjorde det da ogsaa ud fra den Betragtning, at det i alt Fald kom mange Smaafolk til gode.

Dernæst gik den højtærede Minister over til sit Salpeter. Dette Salpeter skulde være et særlig godt Bevis for Gavnigheden af, at han sad inde med den Myndighed. Nu skal jeg sige, at jeg har ikke saa nøje fulgt denne Salpeteraffære, men jeg har jo baade læst om den og hørt noget om den, og jeg tror, at Indenrigsministeren i Hovedsagen kan have Ret i sin Betragtning, at her i Virkeligheden var Forhold til Stede af den Art, at man vilde søge at udnytte Situationen fra kapitalistisk Side. Men højtærede Minister! Hvad vilde der have været i Vejen for at gaa til Rigsdagen i saa Henseende? Salpeteraffæren stod paa i lang Tid, og Rigsdagen var samlet i al den Tid. Og endelig maa jeg gøre Indenrigsministeren opmærksom paa, at den Forhandling, som vi tilsiger vor Villighed til for at opnaa en Ændring i de Forhold, som er opstaaet i Kraft af Loven af 7. August 1914, tilsigter ogsaa at udstyre Ministeren med en passende Myndighed, efter som Lejligheden og Tiden kræver, men ikke med den Myndighed, som Tiden krævede i August 1914. Ministeren gik videre for at vise sine Cirkulærens Fortræffelighed og Nødvendighed og læste ganske morsomt op om alle disse Petitesser, han havde udført, om forskellige Slags Peber, han havde skrevet Cirkulærer om og truffet Foranstaltninger om. Han sagde, at man kunde maaske spørge, om det var nødvendigt, og saa vilde han bevise Nødvendigheden af sin Peber-resolution med, at Teen var han nødt til at rationere, thi ellers var det gaaet galt. Jeg tror, at mange af de Ting, som den højtærede Indenrigsminister beskæftiger sig med, vilde være lige saa vel farne, om han havde holdt sig borte fra dem, men med

Hensyn til Teen indrømmer jeg, at naar Teen kom her til Danmark paa den smukke Maade, den kom, var det rimeligt, at den ogsaa blev fordelt saaledes, at alle kunde faa noget af den.

Naar jeg nævnedes, at Ministeren vilde have gjort vel i at holde sig borte fra adskillige af de Ting, han har beskæftiget sig med, tror jeg ogsaa, det gælder nogle af de Nævn, han har nedsat. Jeg har set et Husholdningsudvalg eller Husholdningsnævn rejse til Stockholm for at undersøge Forholdene der, og jeg har set nogle Reglementer om, at man bedst kan tyre i en Kakkelovn, naar man slaar Træet i Stykker og ikke kommer for store Stykker ind. Dette Husholdningsudvalg har kostet adskillige Tusinde Kroner, men hvad Nytte det i Virkeligheden har gjort, har jeg ikke været i Stand til at opdage.

Jeg skal imidlertid ikke følge den højtærede Minister i alle hans Betragtninger om den fortræffelige Maade, hvorpaa han har styret, men kun gøre opmærksom paa, at da han rigtig for Alvor vilde forsvare sin Bemyndigelse, det ministerielle Enevælde, han udøver, sagde han, at det var meget bedre, end hvis Landstinget og Folketinget, som kunde lade sig udstykke, skulde have truffet Afgørelsen med Hensyn til Salpeteret. Han var overbevist om, at hans Enevælde, der ikke lod sig udstykke — det gør Enevælde sjældent, da det sidder hos en enkelt Mand —, var meget bedre, end hvis man i Salpeterspørgsmaalet skulde have henvendt sig til Landstinget og Folketinget. Hvor meget Besiddelsen af denne Magt betyder for den højtærede Indenrigsminister, fik man ret til Gavn at se, da han henvendte sig til det konservative Parti for at forklare, at en Tidsbegrænsning af hans Magt vilde være ganske det samme, som om man vilde give sig til at forhandle om en Tidsbegrænsning af Ejendomsretten; de to Ting, mente han, kunde godt sammenlignes. Naar Ministeren er saa højt oppe i Betragtningen af sin Myndighed, forstaar jeg meget vel, at han kan finde paa et saadant Billede som det med Ejendomsrettens Ukrænkelighed, ja, Hellighed. Men ellers var det Billede saa forfejlet og saa fortegnet, som noget Billede kan være, thi vilde man forhandle om en Tidsbegrænsning af Ejendomsretten, vilde det jo være et fuldkommen nyt Paafund, medens det, her er Tale om, er, at en Bemyndigelse, der er givet, skal falde bort, en Bemyndigelse, som alle erkender maa falde bort en Gang. Der kan derfor ikke være Tale om nogen Sammenligning her. Men Indenrigsministeren gik